

Evidence obyvatel – odpovědi na dotazy

1. V § 8 odst. 4 zákona o evidenci obyvatel se stanoví, že žádost o poskytnutí údajů z AISEO může obyvatel podat prostřednictvím zpřístupněné datové schránky provozované podle zvláštního právního předpisu a čísla elektronicky čitelného identifikačního dokladu. Co se rozumí tím „ a čísla elektronicky čitelného identifikačního dokladu?“

Stanovisko MV, OSČ:

Podání žádosti o poskytnutí údajů z AISEO lze realizovat i elektronicky, na formuláři zpřístupněném MV dálkovým přístupem, nebo podáním prostřednictvím zpřístupněné datové schránky provozované podle zvláštního právního předpisu a čísla elektronicky čitelného identifikačního dokladu. V těchto případech se jedná o uvádění čísel dokladů se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem nebo dokladů se strojově čitelnými údaji.

Čísla a druhy elektronicky čitelných identifikačních dokladů se vedou v registru obyvatel (§ 18 odst. 1 písm. g) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů). Nejedná se tedy pouze o OP s čipem, ale u občanů ČR se mezi ně řadí OP s platností 5, 10, 35 let, cestovní pasy s platností 5 a 10 let, u cizinců doklad o povolení pobytu, pobytový štítek nebo vízový štítek.

2. Objekt v majetku svěřenského fondu

Občan ohlásí změnu TP a předloží nájemní smlouvu, kdy pronajímatelem je soukromý svěřenský fond, smlouva je podepsaná svěřenským správcem. Je možné přihlášení k TP na základě této nájemní smlouvy? Kdo je v případě majetku svěřeného svěřenskému soudu oprávněn dát souhlas s ohlášením změny místa trvalého pobytu? Kdo je oprávněn v tomto případě rušit TP? Komu ohlašovna oznámí změnu v počtu přihlášených osob k TP?

Stanovisko MV, OSČ:

Správce je osobou oprávněnou činit úkony související ohlášením změny místa trvalého pobytu, příp. s podáním návrhu na zrušení údaje o místu TP. Povinnosti podle § 10 odst. 7 zákona o evidenci obyvatel by měla ohlašovna plnit vůči tomuto správci.

3. Rušení TP osobě, přihlášené na základě nájemní smlouvy, kdy je uvedena jako osoba užívající byt s nájemcem

Jaký typ užívacího práva této osobě vzniká? Jedná se o odvozené užívací právo nebo deklaratorní ustanovení v nájemní smlouvě? Případně lze uvedení osob žijících v bytě společně s nájemcem považovat za souhlas pronajímatele s přihlášením k trvalému pobytu?

Jakým způsobem se bude prokazovat zánik užívacího práva spolubydlící osoby, pokud tato přestane byt fyzicky užívat, ale nadále bude uvedena v nájemní smlouvě?

Stanovisko MV, OSČ:

Při ohlášení změny místa trvalého pobytu ukládá zákon o evidenci obyvatel v ustanovení § 10 odst. 6 písm. c) občanovi povinnost doložit vlastnictví bytu nebo domu nebo doložit oprávněnost užívání bytu nebo domu, anebo pokud doklad nevlastní, úředně ověřené písemné potvrzení oprávněné osoby o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu a doklad, který oprávněnost osoby ze zákona

dokazuje. Z předložených listin musí být patrné, že občanovi svědčí právo předmětný byt nebo dům užívat.

V případě, že je nájemní smlouva uzavřena s osobami (osobou), které jsou v úvodním ustanovení smlouvy jednoznačně identifikované, stávají se pouze tyto osoby osobou oprávněnou poskytnout souhlas s ohlášením změny místa trvalého pobytu.

Je-li v nájemní smlouvě dále uvedeno, že společně s nájemcem bude nemovitost/byt užívat ještě jiná osoba (tzv. osoba „pod čarou“), je oprávněnou osobou, která vydává souhlas s ohlášením změny místa trvalého pobytu ve smyslu § 10 odst. 6 zákona o evidenci obyvatel, nájemce jednoznačně identifikovaný v nájemní smlouvě.

4. Změna adresy trvalého pobytu u dítěte do 15 let, které má vydaný občanský průkaz

Rodič přijde ohlásit změnu trvalého pobytu dítěte do 15 let a sdělí, že dítě má občanský průkaz, ale nemá ho u sebe. Provede se změna TP i bez dětského OP nebo jej musí rodič doložit a teprve poté se změna zaeviduje a vystaví Potvrzení o změně místa trvalého pobytu, které se i k těmto dokladům vydává? Lze vystavit Potvrzení o změně místa trvalého pobytu k dětskému OP dodatečně?

Stanovisko MV, OSČ:

Při ohlášení změny místa trvalého pobytu je občan povinen mimo jiné prokázat totožnost občanským průkazem nebo, nemá-li platný občanský průkaz, jiným obdobným dokladem, který je veřejnou listinou. V případě, že i občan mladší 15 let, u kterého je ohlašována změna místa trvalého pobytu, je držitelem občanského průkazu, musí být tento občanský průkaz při prokazování totožnosti předložen a dále je pak postupováno podle § 10 odst. 7 zákona o evidenci obyvatel. Existenci občanského průkazu ohlašovna ověří v Registru obyvatel prostřednictvím formuláře ZRO01 – Výpis údajů z registru obyvatel, popř. využitím formuláře M27 – Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do AISEO.

5. Vydávání potvrzení o změně místa trvalého pobytu

Jak je to s vydáváním potvrzení o změně místa trvalého pobytu (žlutý lístek k OP) v případě, že si přijde občan nahlásit změnu trvalého pobytu a předloží ustřížený OP s vydaným potvrzením. Vydává ohlašovna občanovi další potvrzení? V případě, že ano, má se zabavit předchozí potvrzení?

Stanovisko MV, OSČ:

Ohlašovna vydá nové potvrzení o změně místa TP, v těchto případech doporučujeme původní potvrzení o změně místa TP přeškrtnout a doplnit text: „platilo do.....“.

6. Ohlášení změny místa trvalého pobytu jinou osobou

Občan trval na přihlášení své matky na základě ověřeného podpisu na přihlašovacím lístku (majitelem nemovitosti byl on). V § 10 odst. 11 zákona č. 133/2000 Sb. je ale uvedeno, že změnu může ohlásit jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy. Je tedy možné učinit změnu trvalého pobytu i na základě ověřeného podpisu na přihlašovacím lístku nebo jedinou možností je, že občan přinese zvláštní plnou moc, kde bude ověřený podpis jak zmocnitele, tak i zmocněnce?

Stanovisko MV, OSČ:

Podle § 10 odst. 11 zákona o evidenci obyvatel „za občana může změnu místa trvalého pobytu ohlásit člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy.“

Zákon stanoví podmínky pro ohlášení změny místa trvalého pobytu v zastoupení pověřeným zmocněncem. Vždy musí být předložena zvláštní plná moc s úředně ověřenými podpisy.

V případě, že občan nepředloží zákonem stanovené podklady a trvá na provedení úkonu ohlášení změny místa trvalého pobytu, postupuje ohlašovna podle § 10 odst. 9 zákona o evidenci obyvatel: „Zjistí-li se při hlášení místa trvalého pobytu nedostatky v předkládaných dokladech nebo rozpory uváděných údajů s údaji v základním registru obyvatel nebo v informačním systému, vyzve ohlašovna občana k jejich odstranění. Ve výzvě stanoví lhůtu k jejich odstranění, nejméně však 15 dnů. Pokud občan nedostatky ve stanovené lhůtě neodstraní, rozhodne ohlašovna o tom, že změna trvalého pobytu nebude zaevidována.“

7. Ohlášení změny místa trvalého pobytu

Na přepážku se dostavila matka dítěte, které se narodilo 25.06.2000. „Dítě“ má platný občanský průkaz. V kolonce „svěprávnost“ je uvedeno „bez omezení“. „Dítě“ je neschopné provádět jakékoliv úkony. Lze toto dítě přihlásit bez rozhodnutí soudu, že matka může za toto dítě provádět veškeré úkony v plném rozsahu?

Stanovisko MV, OSČ:

§ 10 odst. 10 zákona o evidenci obyvatel stanoví, že „Za občana mladšího 15 let ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce nebo fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu. Za občana, jehož svěprávnost byla omezena tak, že není způsobilý k jednání podle odstavců 5 a 6, ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce.“

§ 10 odst. 11 zákon o evidenci obyvatel stanoví, že „Za občana může změnu místa trvalého pobytu ohlásit člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem, nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy.“

V daném případě se jedná o 17letého občana, který již změnu místa trvalého pobytu ohlašuje sám, pokud k provedení tohoto úkonu není omezen. Matka by v daném případě musela postupovat ve smyslu výše citovaného ustanovení § 10 odst. 11 zákona o evidenci obyvatel, tzn. předložit zvláštní plnou moc s úředně ověřenými podpisy.